วัชราภรณ์ เรื่องสิทธิ์. พฤติ<mark>กรรมการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุไทย : การวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างอภิมาน.</mark> วิทยานิพนธ์ ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, 2562.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) วิเคราะห์ขนาดอิทธิพลของลักษณะพื้นฐานผู้สูงอายุ จิตลักษณะผู้สูงอายุ ความรู้ เรื่องสุขภาพ การรับรู้ด้านสุขภาพ ทรัพยากรสนับสนุน อิทธิพลระหว่างบุคคล และกระบวนการจัดกิจกรรม ที่ส่งผลต่อพฤติกรรม การส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุไทย 2) พัฒนาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการส่งเสริมผู้สูงอายุไทย งานวิจัยที่นำมา สังเคราะห์สรุปองค์ความรู้ของกระบวนการจัดกิจกรรมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการส่งเสริมผู้สูงอายุไทย งานวิจัยที่นำมา สังเคราะห์เผยแพร่ในระหว่างปี พ.ศ. 2550 - พ.ศ. 2559 จำนวน 177 เล่ม จาก 30 สถาบันการศึกษา วิเคราะห์ขนาดอิทธิพลโดย ใช้สูตร Glass, McGaw and Smith และแปลงเป็นขนาดอิทธิพลรูปค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์แล้วปรับแก้ค่าขนาดอิทธิพลในรูป สหสัมพันธ์ตามหลักของ Hunter, Schmidt and Jackson ตรวจสอบความตรงของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของพฤติกรรม การส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุไทยโดยการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างด้วยโปรแกรม M-plus และสังเคราะห์สรุปองค์ความรู้ของ กระบวนการจัดกิจกรรมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการส่งเสริมผู้สูงอายุไทยโดยการรมการส่งเสริมผู้สูงอายุไทยโดยการจัดกิจกรรมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการส่งเสริมผู้สูงอายุไทยโดยการทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบ

ผลการวิจัยพบว่า

- 1. ขนาดอิทธิพลของลักษณะพื้นฐานผู้สูงอายุ จิตลักษณะผู้สูงอายุ ความรู้เรื่องสุขภาพ การรับรู้ด้านสุขภาพ ทรัพยากรสนับสนุน อิทธิพลระหว่างบุคคล และกระบวนการจัดกิจกรรมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุไทย เท่ากับ 0.410, 0.425, 0.260, 0.390, 0.442, 0.492 และ 0.648 ตามลำดับ
- 2. โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุไทยมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูล เชิงประจักษ์ (χ^2 = 452.016, df = 405, p = 0.053, CFI = 0.970, TLI = 0.964, RMSEA = 0.026) โดยลักษณะพื้นฐานผู้สูงอายุ มีอิทธิพลโดยรวมสูงที่สุด รองลงมาคือ ทรัพยากรสนับสนุน การรับรู้ด้านสุขภาพ อิทธิพลระหว่างบุคคล กระบวนการจัดกิจกรรม ความรู้เรื่องสุขภาพ จิตลักษณะผู้สูงอายุ ตามลำดับ และทั้งหมดสามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุไทย ได้ร้อยละ 68 ตัวแปรที่ส่งผลทางอ้อมต่อพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุไทย โดยผ่านจิตลักษณะผู้สูงอายุ ได้แก่ กระบวนการจัดกิจกรรมและอิทธิพลระหว่างบุคคล ผ่านการรับรู้ด้านสุขภาพ ได้แก่ กระบวนการจัดกิจกรรม และอิทธิพลระหว่าง บุคคล ผ่านความรู้เรื่องสุขภาพ ได้แก่ กระบวนการจัดกิจกรรม
- กระบวนการจัดกิจกรรมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุไทย ประกอบด้วย โปรแกรมการศึกษา กิจกรรมการออกกำลังกาย กิจกรรมกระบวนการกลุ่ม กิจกรรมการฝึกสมาธิเจริญสติ และกิจกรรมศิลปะ ดนตรี

าสำคัญ: พฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพ ผู้สูงอายุ การวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างอภิมาน
(รองศาสตราจารย์ ดร. จำลอง วงษ์ประเสริฐ) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(อาจารย์ ดร. กุลธิดา กุลประที่ปัญญา) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

Watcharaporn Ruangsit. Health Promotion Behaviors of Thai Elders: An Analysis of A Meta Structural Equation Model. Dissertation, Doctor of Philosophy Degree in Educational Research and Evaluation Ubon Ratchathani Rajabhat University, 2019.

ABSTRACT

The objectives of this study were to: 1) analyze the effect sizes of the elders' basic characteristics, the elders' psychological characteristics, the health knowledge, the health perception, the facilitative physical resources, the interpersonal influences, and the processes of the activities affecting the health promotion behaviors of the Thai elders, 2) develop a causal relationship model of factors affecting the health promotion behaviors of the Thai elders, and 3) synthesize and summarize the health knowledge of the processes of the activities affecting the health promotion behaviors of the Thai elders. 177 researches published during 2007 - 2016 retrieved from 30 educational organizations were used to synthesize. The effect sizes were analyzed by using Glass, McGaw, and Smith, converted to the effect sizes based on correlation, and adjusted the values of the effect sizes based on correlation by applying the criteria of Hunter, Schmidt and Jackson. The causal relationship model of the health promotion behaviors of the Thai elders was validated by using the structural equation model of the M-plus program and synthesized the summary of the knowledge of the processes of the activities affecting the health promotion behaviors of the Thai elders by reviewing the literatures systematically.

The research findings were as follows.

- 1. The effect sizes of the elders' basic characteristics, the elders' psychological characteristics, the health knowledge, the health perception, the facilitative physical resources, the interpersonal influences, and the processes of the activities affecting the health promotion behaviors of the Thai elders were 0.410, 0.425, 0.260, 0.390, 0.442, 0.492 and 0.648, respectively.
- 2. The casual relationship model of the health promotion behaviors of the Thai elders was relevant to the empirical data at χ^2 = 452.016, df = 405, p = 0.053, CFI = 0.970, TLI = 0.964, RMSEA = 0.026. The elders' basic characteristics influenced the overall at the highest level, followed by the facilitative physical resources, the health perception, the interpersonal influences, the processes of the activities, the health knowledge, and the elders' psychological characteristics, respectively. All of these influences can be used to predict the health promotion behaviors of the Thai elders correctly at 68%. The variables affecting indirectly to the health promotion behaviors of the Thai elders through the elders' psychological characteristics were the processes of the activities and the interpersonal influences, through the health perception were the processes of the activities and the interpersonal influences, and through the health knowledge were the processes of the activities.
- 3. The processes of the activities affecting the health promotion behaviors of the Thai elders included the educational programs, the activities for exercising, the activities for the group processes, the activities for practicing meditation, and the activities for arts and music.

Keywords: Health Promotion Behavior, Elder, The Analysis of The Meta Structural Equation Model

(Assoc. Prof. Dr. Jumlong Vongprasert) Dissertation Adviser
Kumhida Kulprateupunya
(Dr. Kunthida Kulprateepunya) Dissertation Co-Adviser

Approved by

(Jutamanee Tipparach)